

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA DOLNOŚLĄSKIEGO

Wrocław, dnia 3 sierpnia 2022 r.

Poz. 3950

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NK-N.4131.50.4.2022.MM3 WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

z dnia 1 sierpnia 2022 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2022 r. poz. 559),

stwierdzam nieważność

§ 5 ust. 2 załącznika nr 1 do uchwały nr 400/VIII/2022 Rady Gminy Kłodzko z dnia 30 czerwca 2022 roku w sprawie określenia rodzajów świadczeń przyznawanych w ramach pomocy zdrowotnej dla nauczycieli korzystających z opieki zdrowotnej oraz warunków i sposobu ich przyznawania.

Uzasadnienie

Rada Gminy Kłodzko na sesji w dniu 30 czerwca 2022 roku, działając na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 72 ust. 1 i 4 w związku z art. 91d pkt 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku – Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2021 r. poz. 1762, dalej: Karta Nauczyciela), podjęła uchwałę nr 400/VIII/2022 w sprawie określenia rodzajów świadczeń przyznawanych w ramach pomocy zdrowotnej dla nauczycieli korzystających z opieki zdrowotnej oraz warunków i sposobu ich przyznawania, zwaną dalej „uchwałą”. W załączniku nr 1 do uchwały został zamieszczony Regulamin przyznawania pomocy zdrowotnej dla nauczycieli szkół i placówek, dla których organem prowadzącym jest Gmina Kłodzko, zwany dalej „załącznikiem nr 1”.

Przedmiotowa uchwała wpłynęła do organu nadzoru w dniu 6 lipca 2022 roku.

W toku badania legalności uchwały organ nadzoru stwierdził podjęcie § 5 ust. 2 załącznika nr 1 do uchwały z istotnym naruszeniem art. 72 ust. 1 Karty Nauczyciela, polegającym na przekroczeniu upoważnienia ustawowego przez wskazanie maksymalnej wysokości pomocy zdrowotnej jaka może być przyznana nauczycielowi w danym roku budżetowym, podczas gdy ustawa zezwala radzie gminy na określenie wyłącznie rodzajów świadczeń przyznawanych w ramach tej pomocy oraz warunków i sposobów ich przyznawania.

Uchwała została podjęta na podstawie art. 72 ust. 1 Karty Nauczyciela. Zgodnie z tym przepisem, niezależnie od przysługującego nauczycielowi i członkom jego rodziny prawa do świadczeń z ubezpieczenia zdrowotnego, organy prowadzące szkoły przeznaczają corocznie w budżetach odpowiednie środki finansowe z przeznaczeniem na pomoc zdrowotną dla nauczycieli korzystających z opieki zdrowotnej oraz określają rodzaje świadczeń przyznawanych w ramach tej pomocy oraz warunki i sposób ich przyznawania. Stosownie do art. 91d ust. 1 Karty Nauczyciela kompetencję wynikającą za art. 72 ust. 1 wykonuje rada gminy podejmując odpowiednią uchwałę.

Par. 5 ust. 2 załącznika nr 1 stanowi, że maksymalna wysokość przyznanej nauczycielowi pomocy zdrowotnej w danym roku budżetowym nie może przekraczać 80% kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę ogłaszanego corocznie w drodze obwieszczenia Prezesa Rady Ministrów w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” na podstawie art. 2 ust. 4 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2207).

Z przepisu art. 72 ust. 1 Karty Nauczyciela wynika, że rada gminy powinna określić rodzaje świadczeń, warunki oraz sposób ich przyznawania. W języku polskim rodzaj oznacza gatunek lub kategoria czegoś, wyróżniające się jakimiś cechami. Z kolei warunek w powyższym kontekście to wymóg, okoliczność warunkująca przyznanie świadczenia. Sposób to metoda postępowania lub osiągnięcia jakiegoś celu. W żadnej z powyższych kategorii wskazanych w art. 72 ust. 1 Karty Nauczyciela tj. rodzaju świadczeń, warunkach czy sposobach ich przyznawania nie mieści określanie przez radę gminy maksymalnej wysokości wartości pomocy zdrowotnej, jaka może być w danym roku budżetowym przyznana nauczycielowi. Prawdopodobnie takiego rozumienia normy kompetencyjnej potwierdza choćby brzmienie art. 30 ust. 6 Karty Nauczyciela, gdzie wskazano, że organ prowadzący szkołę będący jednostką samorządu terytorialnego, uwzględniając przewidywaną strukturę zatrudnienia, określa dla nauczycieli poszczególnych stopni awansu zawodowego, w drodze regulaminu: 1) wysokość stawek dodatków, o których mowa w ust. 1 pkt 2, oraz szczegółowe warunki przyznawania tych dodatków, z zastrzeżeniem art. 33-34a, 2) szczegółowe warunki obliczania i wypłacania wynagrodzenia za godziny ponadwymiarowe i godziny doraźnych zastępstw, z zastrzeżeniem art. 35 ust. 3, 3) wysokość i warunki wypłacania składników wynagrodzenia, o których mowa w ust. 1 pkt 4, o ile nie zostały one określone w ustawie lub w odrębnych przepisach [...]. Z zacytowanego przepisu wynika, że pojęcie wysokości składnika / świadczenia nie mieści się w zakresie pojęcia „warunek”. Są one bowiem przez ustawodawcę traktowane rozłącznie. Tym bardziej limitowanie wysokości pomocy przyznanej nie będzie mieścić się w zakresie pojęcia rodzaju świadczenia, czy też sposobu jego przyznawania. Prowadzi to do wniosku, że treść § 5 ust. 2 załącznika nr 1 do uchwały została podjęta z przekroczeniem upoważnienia ustawowego wynikającego z art. 72 ust. 1 Karty Nauczyciela.

Powyższe stanowisko organu nadzoru potwierdza również chociażby Wojewódzki Sąd Administracyjny w Rzeszowie w wyroku z dnia 17 lutego 2021 r. (sygn. II SA/Rz 1360/20) wskazując – „(...) Również regulacja zawarta w § 5 ust. 2 regulaminu określająca maksymalną wysokość pomocy zdrowotnej dla nauczyciela nie mieści się w zakresie upoważnienia ustawowego, określonego w przepisie art. 72 ust. 1 ustawy. (...) Z dyspozycji tego przepisu nie wynika uprawnienie do uregulowania w drodze aktu prawa miejscowego kwestii granicy wysokości świadczenia przyznawanego w przedmiotowym zakresie.”

Mając na uwadze treść art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.), który stanowi, że organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa należy stwierdzić, że naruszenie prawa – polegające na wyjściu przez radę gminy poza zakres upoważnienia wynikającego z ustawy – ma charakter istotny, ponieważ narusza podstawową, konstytucyjną normę, statuującą zasady działania organów władzy publicznej.

Mając na uwadze powyższe należało stwierdzić, jak na wstępie.

Od niniejszego rozstrzygnięcia przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu za pośrednictwem organu nadzoru – Wojewody Dolnośląskiego w terminie 30 dni od dnia jego doręczenia.

Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

I Wicewojewoda Dolnośląski:
Jarosław Kresa